

- 1972. Från entomologiska sällskapet i Lund förhandlingar 1969. — Entomologen 1: 23.
 Szelegiewicz, H. 1979. Macliki-Aleyrododea. Katalog Fauny Polski 32. Warszawa.
 Tullgren, A. 1907. Über einige Arten der Familie Ale-

- urodidae. — Ark. f. Zool. 3(26): 1–18.
 Tunblad, B. 1982. Växtdoktorn ger besked. LT:s förlag.
 Zahradnik, J. 1963. Überfamilie der Hemiptera Homoptera. Aleyrodina, Mottenläuse. Die Tierwelt Mitteleuropas (Brohmer). Band IV, Lief. 3, X d.

Recension

Palm, E. 1986. *Nordeuropas Pyralider – med saerlig henblik på den danske fauna (Lepidoptera: Pyralidae)*. København. 287 sidor. ISBN 87-88738-04-3. Pris 400 DKR.

Vår kunskap om fjärilar ökar ständigt och man gläds varje gång en ny grupp har fått en modern behandling i form av en nytgiven fauna. För tillfället är de danska amatörentomologerna de flitigaste författarna i den nordiska lepidopterologskaran och återigen har Eivind Palm levererat ett verk, som för lång tid kommer att vara en given referens vad beträffar pyralider.

Boken beskriver i sin allmänna del pyralidernas byggnad, förstadier, bionomi, utbredningstyper, klassifikation, etc. På ett ingående sätt redovisas förändringarna i pyralidfaunan i Danmark under de senaste 70 åren.

Därefter följer en genomgång av de 219 (med ett par undantag) nordiska arterna samt ytterligare ett antal presumtiva arter. För varje art redovisas kännetecken, utbredning och bionomi och i synnerhet de danska fynden anges med stor noggrannhet. Varje underfamilj inleds med en lättläst karakteristik, ev följt av en uppräknings av arter, som är påträffade nära det behandlade faunaområdet. Efter texten till varje art följer en sammanfattning på engelska av den danska förekomsten. Författarens intresse för zoogeografi avspeglas i genomarbetade utbredningskartor, som dels omfattar förekomsten i nordvästeuropa, dels speciellt visar de danska fynden.

Alla arter illustreras på ett i allmänhet mycket naturtroget sätt genom 8 färgplanscher i bokens slutdel och för vissa arter eller artgrupper finns i textdelen också pedagogiska tuschteckningar, som är ämnade att tydligare framhäva artskillnader. Genitalier avbildas för somliga grupper, både med originalteckningar och genom "inlåning" från tidigare publicerade verk i ämnet. Vidare finns i några fall illustrationer av larver samt hudvud och naturligt viloställning hos imago.

Vid sidan av att ge en sammarisk sammanfattning av våra nuvarande kunskaper om arterna kan

boken också tjäna som ett redskap i bestämningsarbetet. Grunden för detta är naturligtvis färgplanscher. Därvid hade det dock varit en fördel om arterna avbildats i samma skala rätt igenom t ex 1,5 gångers förstoring. Det är olyckligt att den svåraste gruppen, Scopariinae, där detaljer och helhetsintryck verkligen är viktiga, har framställts i skalan 0,9. Visserligen finns de aktuella arterna schematiskt avbildade inne i boken men dessa hade möjligen kunnat utelämnas om skalan på plansch 6 hade varit större. *Eudonia aequalis* har på denna färgplansch dessutom fått ett vilseledande utseende medan det svartvita fotografiet på s. 185 ger en ganska god bild av arten.

Fig. 30–32 på s. 39 torde vara förväxlade – fig. 30 liknar mest *S. hostilis*, fig. 31 *S. adelphella* och fig. 32 *S. rhenella*. Fig. 261, föreställande *Udea elutalis*, kan vara missvisande då yttre tvärinjen, trots påståendet om motsatsen, normalt har ett förlopp liknande det hos *U. lutealis*. På plansch 3 hade en eller två ytterligare bilder av variationer hos *Ancylosis cinnamomella* varit önskvärda.

Genitalbilderna är i allmänhet tillräckligt signifikativa men vissa är kanske väl schematiska (ex. vis fig. 56 och 57) och då det gäller *Dipleurina* och *Eudonia* (fig. 206–210) kan man råka i svårigheter, eftersom detaljer, som anges vara artskiljande, inte visas tillräckligt klart, medan karaktärer, som är viktiga, har i en del fall utelämnats eller avbildats fel (uncus, gnathos, valva, juxta och aedeagusproportioner).

Man kan ha olika uppfattningar om vilka kännetecken som är de viktigaste för att skilja snarlika arter åt. Sålunda anger författaren som en artskiljande egenskap att *Ostrinia quadripunctalis* har en mycket lång bakkropp i jämförelse med *O. nubilalis*, vilket motsägs av de avbildade exemplaren på färgplansch 7.

Nomenklaturen och klassifikationen följer den katalog över danska fjärilar, som utkom 1985 (Ent. Medd. 52:2–3). Beträffande *Aglossa caprealis* (Hübner) (s. 112) är publikationsåret 1809.

Endast en felstavning av artnamn har påträffats

fats: arten på färgplansch 2:7 skall heta *mutatella*. Däremot har namnen på några svenska fyndlokaler förvanskats. På plansch 6:42 har skrivits Jukkas Järvi i st.f. Jukkasjärvi, vilket väl inte torde skapa några problem, medan plansch 7:51 anger det icke existerande Granhallavik i st.f. det riktiga Grankullavik. Än mer brydsamt kan det bli för läsaren att spåra Setberget, kanske typlokalen för *Eudonia aequalis* (i fig. 217). Getberget är det rätta namnet.

Författaren skriver att den detaljerade informationen om de danska förekomsterna gör boken till ett underlag för naturvårdsarbetet. Hans attityd till dessa frågor är lovvärd. Därför kan det kanske

betraktas som ett mindre misstag i arbetet att han beträffande *Catoptria verella* vidarebefordrar uppgiften, att arten kan insamlas genom att man berövar fruktträd sin mossbeklädnad.

De ovan relaterade synpunkterna förtar inte det goda intrycket man får av detta danska arbete. Bokens bindning, papper och tryck är av hög kvalitet och innehållet är av största värde för nordiska entomologer. Den torde bli en självklarhet för alla svenska samlare, som intresserar sig för pyralider. Det är att komplimentera författaren till en magnifik produkt.

Bengt Å. Bengtsson

Addendum

Mentzer, E. von & Moberg, A. 1987. Ent. Tidskr. 108(1-2): 33-43.

In Fig. 27 and in the text the name Jutonheimen should be Jotunheimen. Through an oversight by the authors, the acknowledgements have been omitted. They should read: "We are very grateful to the 15 museums and private collectors that have contributed with material for our studies.

Beyond the already cited help of Carl Fredrik Lühr with the first material for study after our suspicion that the taxonomic situation not could be as simple as people had supposed and with his detailed knowledge of the region, merit special thanks J. D. Lafontaine at the Biosystematic Research Institute of Agriculture, Ottawa, and Prof. Zoltan Varga at the "I. Kossuth" University, Debrecen, for valuable suggestions at their visits, J. D. Lafontaine furthermore for having given us specimens of nearctic species.

For the Asiatic material we owe the most valuable help to Kauri Mikkola at the University of Helsinki, to Dr. Sukhareva at the museum of Leningrad of the Academy of Sciences of the USSR through the kind mediation of Kauri Mikkola and to Bert Gustavsson at the Museum of natural History at Stockholm.

For the material from the Alps we are indebted to Dr. Gerhard Tarmann at the Tiroler Landes-kundliches Museum at Innsbruck and for the supplementary Norwegian material from the museum of Trondheim to Jan Gulbrandsen, Tiller (Norway).

At last but not least our grateful thanks to Anna Lindh at the library of the Museum of natural History at Stockholm and to the staff at the library of the Swedish Academy of Sciences for their indefatigable help to take out innumerable amounts of books for our studies."